

Déu em deu deu pessetes

ENRIC NOMDEDÉU BIOSCA

Portaveu del Bloc a l'Ajuntament de Castelló

«**D**ÉU EM DEU DEU PESSETES». Vés a saber per quina irreverent raó, esta és la frase que resta més persistentment a la meua memòria, dels dictats d'aquell curs del 69. Un any de bata de ratlles blaves i blanques, i de pantalons curts, que deixaven ben a l'aire els meus genolls de natural blanquinosos i plens de blaus. Malgrat que mai no vaig ser gaire baliga-balaga jo.

Els pares són catalans, tot i que la família del pare venia de Pego i el pare de la mare era de l'Alcúdia de Carlet. El cas és que, en vindre a viure al país, van tindre clar que volien que els seus fills aprengueren a escriure i llegir en català. Coherent raó per matricular la meua germana gran i a mi mateix als cursos de llengua valenciana de Lo Rat Penat.

Diré tot passant que ara no sabria explicar com van assabentar-se que existien, i he de confessar que no sé del cert si la meua memòria ho mitifica o no, però tinc el sincer convenciment que la cosa anava com ara diré.

El professor, en Vicent Forcada Martí, expert en castells, mestre i home discret (en una època en la qual per ensenyar valencià en una escola nacional, calia ser més que discret) ens feia comprar un quadern de dibuix i, a la primera plana teníem sempre un dibuix a mig fer i, a partir de la segona, començaven els dictats, les inflexions verbals, el vocabulari... Per si de cas Don Antonio, el director, feia una visita inesperada. Vist amb els ulls de hui, pot semblar una batalleta d'avi rondinaire, però només tinc quaranta-cinc anys, i en eixa mateixa escola, un altre professor em va bufetejar al pati per jugar en valencià amb Miguelín i Padilla. Així eren les coses.

Vaig aprovar el primer curs, i recorde que vàrem anar a València, a la seu de Lo Rat Penat, a recollir els diplomes. Aquell any vaig ser l'alumne més jove de tot el país. Així ho van dir en l'acte mig acadèmic mig lúdic, en el qual crec recordar que em van disfressar d'escolanet per representar una obreta. A l'eixida, se'ns acostà un matrimoni gran. Els havia cridat l'atenció el nostre cognom. Ells eren Tortajada, i de seguida trobàrem el lligam. La meua àvia també ho era de segon cognom, de Tortajada, i el nexa d'unió era els seus cosins germans Miquel i Enric. Miquel Duran i Tortajada, poeta nacionalista que signava Miquel de València, i Enric, que va hostatjar els meus pares en el seu viatge de noces i que fou regidor republicà a València. Adolf Pizcueta no tenia gaire bon concepte de la trajectòria política del meu avantpassat, ignore si amb raó, però a mi m'agrada recordar que va ser un dels signants de les Normes de Castelló.

Aquelles normes ortogràfiques que ens ensenyà d'amagat el mestre Forcada, en els cursos de Lo Rat Penat, abans que la ratapenada esdevingués vampir i es begués l'entèniment. Tot.

L'any següent vaig anar intern a la Universitat Laboral de Xest, i vaig perdre de vista el senyor Forcada. No recorde haver-lo tornat a veure fins l'any 1982. Commemoràvem els 50 anys des de la signatura de les Normes, i el professor Germà Colón va visitar la ciutat per impartir una conferència, crec que a la Caixa d'Estalvis. Abans d'entrar em vaig acostar al meu mestre i li vaig dir: «Hui estic ací perquè l'any 1969 vosté estava allí.»

Sé que el tornaré a veure ara que commemorem el 75è aniversari, i espere que algú li retrà l'homenatge que li devem abans que tornem a coincidir en el centenari de les Normes.

Levante de Castelló-El Mercantil Valenciano, 23 d'octubre de 2007, p. 4.